

**СТАНОВИЩЕ ПО ПРОЕКТИ ЗА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС със сигнатури на НАРОДНО
СЪБРАНИЕ №754-01-12/30.05.2017 г. и № 754-01-34/04.07.2017 г.**

С два от внесените законопроекта за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (вх.№ 754-01-12/30.05.2017г. и вх.№ 754-01-34/04.07.2017г.) са предвидени и изменения в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), състоящи се във въвеждане в българското право на института на абсолютната погасителна давност за задълженията на физически лица.

В §42 от законопроекта с вх.№ 754-01-12/30.05.2017г. се предвижда създаването на нов член 112 от ЗЗД със следния текст:

Чл.112. (1) С изтичането на десетгодишен давностен срок се погасяват всички НЕОБЕЗПЕЧЕНИ вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването на давността, освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено.

(2) Алинея 1 не се прилага за задълженията на физически лица, упражняващи търговска дейност като еднолични търговци.

В параграф 43 от ЗИД на ГПК се сочи, че §42 (или новосъздаденият чл.112 от ЗЗД) ще влезе в сила 6 месеца след обнародването му.

В §50 от законопроекта с вх.№ 754-01-34/04.07.2017г. се предвижда също създаването на нов чл.112 от ЗЗД, но със следната редакция:

Чл.112. (1) С изтичане на десетгодишен давностен срок се погасяват всички вземания срещу физически лица, независимо от спирането и прекъсването на давността.

(2) Правилото на предходната алинея не се прилага за задълженията на физически лица, упражняващи дейност като еднолични търговци, както и за вземанията за възнаграждение по трудово правоотношение, обезщетение за труд или обезщетение за неправомерно увреждане.

В §14 от същия този законопроект се предвижда и редакция на чл. 417, т. 2 ГПК, като наместо думите “общините и банките”, се заменят само с “общините”. Така банките отпадат като субект, активно легитимиран да депозира заявления за снабдяване със заповед за незабавно изпълнение по чл. 417, т. 2 и наместо това чл. 417, т. 2 се предвижда да сочи като основание за издаване на ЗНИ само: “документ или извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземания на държавните учреждения и общините”.

Двата законопроекта разкриват няколко съществени различия в тази си част, като Законопроект вх.№ 754-01-12/30.05.2017г. има няколко съществени предимства:

- абсолютната погасителна давност се предвижда да бъде приложима само спрямо необезпечените вземания срещу физически лица;
- абсолютната погасителна давност се предвижда да бъде приложима само спрямо вземанията, които не са били разсрочени или отсрочени;
- абсолютната погасителна давност ще се изчислява независимо от прекъсванията на давността, но не се споменава дали същата ще бъде удължавана с периодите на спиране на давността (което дава повод това изменение да се тълкува в смисъл, че абсолютната погасителна давност ще тече извън периодите на спиране, като например такава няма да тече по време на висящност на процеса за установяване на вземането – чл.115, буква “ж” от ЗЗД).
- законопроектът не предвижда отпадане легитимацията на банките по чл. 417, т. 2 ГПК;
- законопроектът се предвижда да влезе в сила 6 месеца след обнародването.

I. На първо място предлаганите разпоредби са неясни и ще създадат изключително разнообразни тълкувания по прилагането им:

1.1. Преди всичко спорен момент при прилагането на разпоредбата на новопредвидения чл.112 ЗЗД ще бъде: “Към кои вземания нормата ще е приложима?”.

Тъй като новият текст ще касае предимно вземания, произтичащи от договорни правоотношения, към договора се прилага материалното право, действало към момента на сключване на договора и пораждане на договорното задължение. Освен това на основание чл.102 от Кодекса за международното частно право приложимото към договора материално право, урежда също и тълкуването на договора, изпълнението на задълженията, последиците от пълно или частично неизпълнение на задълженията, основанията за погасяване на задълженията, погасителната давност и прекратяването на права като последица от изтичането на срок.

Следователно към погасителната давност ще е приложимо материалното право, действало към момента на възникване на договорното задължение. От това може да се изведе извод, че новата норма на чл. 112 ЗЗД би трябвало да се приложи само към вземания, възникнали по силата на договори, сключени след изтичане на 6 месеца от обнародването на нормата (ако се вземе предвид §43 в законопроекта от 30.05.2017г.).

В системата на континенталното право нормите, уреждащи погасителната давност, са материалноправни и поради това те няма да имат обратно действие. Съгласно чл. 14 от Закона за нормативните актове, обратна сила на нормативен акт може да се даде само по изключение, и то с изрична разпоредба. Поради това, на пръв поглед тази норма не би следвало да се отнася за вече възникнали задължения на физически лица, а само за такива, които тепърва ще бъдат поети.

Въпреки това ще се породят множество спорове относно прилагането на нормата на чл.112 ЗЗД, тъй като длъжниците ще се опитат да се позоват на по-благоприятния закон, приет преди да е погасено задължението им.

1.2. Следващият спорен момент по прилагането и тълкуването на тази разпоредба ще произтече от предвиждането, че абсолютната погасителна давност не се прилага по отношение на обезпечени, разсрочени и отсрочени вземания.

Предложената норма подлежи на разнопосочно тълкуване по отношение на използваното понятие „необезпечени вземания“. В текста не е направено разграничение, какви обезпечения визира законодателят – само реалните или и персоналните.

Логично е да се повдигне въпросът дали все пак абсолютната давност ще е приложима, ако обезпечението не е достатъчно, за да покрие цялото вземане, или ако обезпечението бъде реализирано и събраната от неговата реализация сума не покрие целия дълг. Това е и най-честата хипотеза, при която се стига до така нареченото в мотивите на законопроектите състояние на „вечния длъжник“ – вземането е възникнало като обезпечено, но в последствие обезпечението е реализирано, без обаче да е покрита цялата сума на задължението, в резултат на което има твърде често значителен по размер остатъчен дълг.

Т.е. не е ясно какво е решението в случаите, в които едно вземане е възникнало като обезпечено, но след реализиране на обезпечението има непогасен остатък или в случаите, в които едно вземане е възникнало като необезпечено, но на по-късен етап бъде обезпечено. В тези случаи предвижданата абсолютна давност ще намира ли приложение или не, доколкото крайният резултат за длъжниците и кредиторите ще е съществено различен в зависимост от отговора на тези въпроси.

Същият въпрос ще стои и при постигането на споразумение между длъжника и кредитора за разсрочване или отсрочване на дълга. Ако е договорено разсрочване само на една част от него, по отношение на останалата част ще бъде ли приложим институтът на абсолютната погасителна давност?

Следва да се има предвид, че всеки член на Асоциацията на колекторските агенции в България, а и всеки кредитор, твърде често предлага на своите длъжници гъвкави и взаимноизгодни решения за изплащане на задълженията. При невъзможност за плащане на пълния размер на задължението на практика винаги се търси възможност за сключване на споразумение за доброволно, извънсъдебно уреждане на отношенията кредитор-длъжник, като е мислимо и разсрочено плащане на задълженията, съобразно с конкретните имуществени възможности на всеки длъжник. Не са редки и хипотезите, когато в резултат на водени преговори с длъжника се постигат изключително изгодни финансови решения за изплащане на задължението с отстъпка (опрощаване) от страна на кредитора на част от общо дължимата от длъжника сума. Съобразно конкретната фактическа и правна обстановка в практиката се срещат случаи и със значителни като процент от общата сума такива опрощавания.

А доколкото икономическата среда твърде често е динамична и промени в имущественото състояние на длъжниците в рамките на средносрочни времеви периоди са възможни, не е изключено и подобряване на имущественото положение на длъжника, когато отново се търсят взаимноизгодни решения в рамките на открит и честен диалог между страните с цел постигане на балансирано удовлетворяване на кредиторския интерес при зачитане правата на длъжника.

В тази връзка – необоснован и краен е предложеният вариант в законопроекта с вх.№ 754-01-34/04.07.2017г., който не предвижда изключване на приложението на института

на абсолютната давност по отношение на разсрочени и отсрочени задължения. Това не е в интерес на длъжника и ще води само до утежняване на икономическото му положение.

При евентуалното въвеждане на института на абсолютната погасителна давност, по начина, предвиден в законопроекта с вх.№ 754-01-34/04.07.2017г., в контрапункт на гореизложеното, напротив, ще се стимулира недобросъвестността на длъжниците, които всячески ще търсят начини да не изпълняват задълженията си, търсейки единствено финалния резултат на изтичане на десетгодишния срок. Това ще доведе до укриване на доходи и имущество, неофициални трудови правоотношения и изобщо стимулиране развитието на сивия сектор. Вместо да се стимулира диалогът кредитор-длъжник, ще се създадат условия същият да се избягва и negliжира, за да се погасят задълженията по давност. Това неминуемо ще се отрази и на кредитиращата политика на финансовите институции, което на практика ще резултира в утежняване положението на добросъвестните длъжници, както и в затормозяване на кредитната система и търговския оборот. Без съмнение, това ще окаже съществено влияние и на политиката по принудително събиране на задължения от страна на кредиторите, доколкото последните ще предприемат незабавни съдебни действия с всякакви позволени от закона способности, което неминуемо ще доведе до съществено увеличаване на направените от страна на кредитора разноски, които остават за сметка на длъжника.

В резултат на гореописаното ще бъдат санкционирани и редица добросъвестни длъжници, които биха имали възможност да погасят доброволно задълженията си, без сериозно утежняване на имущественото им състояние, при постигане на споразумения с кредиторите за отсрочване или разсрочване на задълженията. Но, съобразявайки необходимото време за провеждане на съдебен процес и съответно принудително изпълнение, кредиторът ще е изправен пред единствения възможен избор да откаже комуникация с длъжника и да премине единствено към удовлетворяването си по принудителен ред.

Не на последно място с новия чл.112, предвиден в законопроекта с вх.№ 754-01-12/30.05.2017г., ще се въведе абсолютна 10-годишна погасителна давност по отношение на необезпечените вземания, като липсват сериозни мотиви и аргументи да се санкционират кредиторите на необезпечените вземания. Това на практика означава, че кредиторите на обезпечени вземания, наред с привилегиата, която им носи обезпечението (за разлика от тези с необезпечени вземания), ще разполагат с основанията за прекъсване на давността, които с оглед на ефекта, които им е предвидил законодателят заличават изтеклия срок до момента на настъпването им и по отношение на вземането да започне да тече нова. В този смисъл давността, която се предлага да се въведе с новия чл. 112 от ЗЗД, се отличава качествено от традиционния институт. Тя предполага отпадането на притезателния характер на вземането на кредитора, не от бездействието на кредитора, а от неправомерното поведение на длъжника, който не само, че определен период от време не изпълнява своите задължения, действайки незаконосъобразно, но и освен това черпи права от противоправното си поведение, което е в нарушение на един от основните принципи на гражданското право.

В допълнение, обстоятелството, че абсолютната погасителна давност се прилага по отношение на необезпечените вземания ще стимулира кредиторите да искат да бъде предоставяно обезпечение за вземанията им от страна на длъжниците дори и в

случаите, в които при сегашната законова уредба не биха търсили подобни гаранции. Това от своя страна ще ограничи достъпа на физическите лица до финансиране и ще повиши цената на предоставеното им кредитиране.

Следва да се държи сметка и, че с чл. 444 и чл. 446 от ГПК е въведен институтът на несеквестируемостта. Неговата цел е осигуряване на защита на длъжника, очертавайки кръг от имущество и доходи, които са абсолютно неприкосновени по отношение кредиторите на длъжника. Защитата, която е предвидена в нормите на чл. 444 и чл. 446 от ГПК, не е лимитирана със срок, за който това имущество и доходи са несеквестируеми, което означава, че независимо от това, колко дълго продължава едно принудително изпълнение, основните права на длъжника са защитени по силата на действащото към момента законодателство.

1.3. Новата норма на чл.112 ЗЗД подлежи на разнопосочно тълкуване и по отношение субекта на задължението, което се погасява по давност.

Неясно остава дали това трябва да е задължение на физическо лице още от самото начало при възникването си или нормата се отнася и за задължения, в които физическото лице е встъпило или заместило основания длъжник – юридическо лице. Не се сочи нищо и по отношение на това дали същата погасителна давност важи и за физическите лица, поели задължението като съдлъжници (солидарени длъжници), когато основният длъжник (кредитополучател) е юридическо лице, каквито практически ситуации възникват изключително често.

II. Същевременно, предлаганите промени и в двата цитирани законопроекта не са съобразени с вътрешното законодателство, европейски принципи за защита на инвестициите и свободното движение на капитали и действителната ситуация в правораздавателната система на страната.

2.1. На първо място възниква въпросът за конституционосъобразността на нормата на чл.112 ЗЗД, която създава привилегировано положение на физическите лица.

Съгласно чл. 19, ал. 2 от Конституцията на Република България, законът трябва да създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност. Чл. 19, ал. 3 от Конституцията пък предвижда, че инвестициите и стопанската дейност на български и чуждестранни граждани и юридически лица се закрилят от закона. Изведен е конституционен принцип на равна защита на физическите и юридическите лица в осъществяваната от тях свободна стопанска инициатива, и създаването на равни възможности за стопанска дейност.

Действително, при изпадане в състояние на неплатежеспособност или свръхзадълженост, търговците могат да поискат откриване на производство по несъстоятелност, но ако след осребряване на масата на несъстоятелността са останали неудовлетворени кредитори, Търговският закон предвижда негативни последици както за самото юридическо лице (което в крайна сметка подлежи на заличаване като субект), така и за самите физически лица, членове на управителните му органи. Ето защо е юридически неиздържано да се твърди, че абсолютната погасителна давност създава

средство за освобождаване на физическите лица от натрупаната задължнялост, аналогично на последиците от несъстоятелността на юридическите лица.

2.2. На следващо място в противоречие с Конституцията и принципите на европейското право, е да се създава необосновано предимство в полза на държавните учреждения и общините, за сметка на частните кредитори.

Предвижданите изменения несъмнено ще постигнат точно такъв ефект, предвид следното:

2.2.1. От една страна от нормата на чл. 417, т.2 ГПК се предвижда да отпаднат като активно легитимиран субект банките, което ще ги лиши от възможността да се снабдяват бързо със заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист, докато държавните учреждения и общините ще продължат да се ползват от тази процесуална привилегия.

2.2.2. От друга страна, вносителите на законопроекта само привидно се опитват да приравнят вземанията на частните кредитори към публичните вземания, въвеждайки институт на абсолютната погасителна давност, който досега съществуваше по отношение само на публичните вземания, а на практика ще създадат възможност публичноправните вземания да бъдат събирани много по-бързо и ефективно от частните такива.

Действително, един от способите за погасяване на публичните вземания в България е абсолютната погасителна давност - относно давността за данъчните задължения до 01.01.2000 г. приложим е ЗДП отм., от 01.01.2000г. до 01.01.2006г. приложим е ДПК отм., след 1.01.2006г. е приложим ДОПК.

Правилата за погасителната давност са приложими за всички публични вземания по чл. 162 ДОПК, като те могат да бъдат държавни, общински, на бюджета на Европейския съюз и на държави членки на Европейския съюз.

Общото правило е, че с изтичането на 5-годишен давностен срок се погасяват публичните задължения, като срокът започва да тече от 1 януари на годината, следваща годината, през която е трябвало да бъде платено задължението (чл.171, ал.1 ДОПК). Този срок обаче може да бъде спиран или прекъсван съгласно чл.172 ДОПК (например при започнало производство по установяване на публични вземания, при обжалване, при дадено разрешение за отсрочване и разсрочване, при налагане на обезпечителни мерки, при предприемане на действия по принудително изпълнение и други).

Независимо от спирането и прекъсването се прилага така наречената абсолютна давност – публичните задължения се погасяват с изтичането на 10 години от 1 януари на годината, следваща годината, през която е трябвало да бъде платено задължението (чл.171, ал.2 ДОПК). Изключения от това специално правило са случаите на отсрочване и разсрочване, както и случаите на спиране на изпълнението по искане на длъжника.

Общ принцип в правото е, че погасителната давност не се прилага служебно (чл.120 ЗЗД), а длъжникът трябва да се позове на нея. Но с измененията на ДОПК, в сила от 01.01.2016г., изрично се въведе служебно отписване на публичните задължения с изтичането на десет годишния давностен срок по чл.171, ал. 2 ДОПК (чл.173, ал. 2 ДОПК).

Предвид изложеното по-горе с въвеждането на новия чл.112 от ЗЗД, законодателят ще създаде привилегировано положение на кредиторите по публични вземания спрямо частноправните вземания, предвид следното:

- В сроковете на абсолютната погасителна давност кредиторите по публични вземания ще са в състояние безпроблемно да съберат вземанията си, тъй като те не са длъжни да преминават през триинстанционно исково производство за установяване на вземането си (НАП се присъединява към всички образувани изпълнителни дела служебно от съдебните изпълнители) само въз основа на писмо за размера на публичните задължения. Също така държавните учреждения и общините имат възможност да се снабдят със заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист в рамките на формалното производство по чл. 417 ГПК. Същевременно, останалите кредитори ще бъдат лишени от възможността да се възползват от заповедното производство по чл. 417 ГПК (особено като се вземе предвид, че с измененията се предвижда и заличаване на банките от нормата на чл. 417, т. 2 ГПК), и само за снабдяване с изпълнителен лист ще са необходими средно между 5-6 години, а в някои случаи при необходимост от връчване на книжа в чужбина или трудно издирване на длъжника се наблюдават искови съдебни процеси, които продължават повече от 7 години. Това значително ще увеличи цената на кредитирането в България, тъй като кредитните институции ще трябва да предвиждат задължително разходи по незабавно снабдяване с изпълнителен лист (държавните такси в исковото производство са до 8 %, а адвокатските хонорари варират в порядъка между 6 и 20% за трите инстанции според материалния интерес по делото). Кредитните институции ще са принудени заради срока на абсолютната погасителна давност да не губят ценно време в изчакване на длъжника, а веднага след настъпване на изискуемост да пристъпят към съдебно събиране на вземането и да направят значителни разноски за това.
- Абсолютната погасителна давност по отношение на публичните вземания ще започва да тече от 1 януари на годината, следваща тази в която е трябвало да се изпълни задължението, за разлика от частноправните вземания, за които началният момент на давността е настъпването на падежа.
- Частноправните кредитори са изправени пред редица препятствия, когато пожелаят да отпишат погасено по давност вземане, тъй като погасителната давност не се прилага служебно (чл.120 ЗЗД), докато публичноправните кредитори ще имат възможност безпрепятствено да извършат служебно отписване на публичните задължения с изтичането на десетгодишния давностен срок по чл. 171, ал. 2 ДОПК (чл.173, ал. 2 ДОПК).

2.3. На трето място, институтът на абсолютната погасителна давност, въведен с нормата на чл.112 ЗЗД неоправдано и незаконосъобразно ще засегне интересите на чуждите инвеститори, придобили банкови и кредитни институции, както и чуждите инвеститори, вложили средства в придобиването на портфейли от вземания към физически лица на територията на България.

В случай, че заради нововъведения институт на абсолютната погасителна давност, се окаже, че са погасени значителна част от несъбраните вземания на банки, кредитни

институции и колекторски агенции, собственост на чуждестранни инвеститори, ще се констатира нарушение на чл. 17 и чл.19 от Конституцията на Република България, и това ще доведе до предявяването на искове за обезщетение срещу България на стойност милиарди левове.

2.4. На четвърто място, следва да се вземе предвид, че в държавите от Европейския съюз не се наблюдават случаи на въведена от законодателя абсолютна погасителна давност (и то само по отношение на физическите лица), а в редките случаи, където все пак е предвиден максимален срок на давността, той е значително по-дълъг (обикновено 30 години).

От анализ на давностните срокове, приложими в страните от Общността, изготвен от Commercial Law Group към юли 2014г. и публикуван на <http://www.clglaw.eu/cmsimages/Publications/CLG%20Time%20limits%20doc.pdf> (Periods of Limitation and Other Time Limits in Europe - A country by country summary of limitation and time limits in Europe, Commercial Law Group, July 2014), се установява, че от всички държави, проучвани в рамките на изготвения анализ, най-дългият срок на погасителна давност в Австрия е 30 години, във Великобритания - 20 години, в Португалия - 20 години, в Испания - 15 години, и никой от тези давностни срокове не е предвиден като абсолютна погасителна давност, която да не се влияе от спирането и прекъсването на давността.

Следва да се вземе предвид и че в повечето страни има възможност страните да договарят по-дълги срокове на погасителната давност, докато в България такива уговорки са недействителни на основание чл.113 ЗЗД (*“Недействително е съглашението, с което се скъсяват или удължават установените давностни срокове, както и отказът от давност, преди тя да е изтекла.”*).

2.5. На последно място следва да се има предвид, че процесуалните правила и съдебната реалност в България не осигуряват бързо протичане на процеса, в който кредиторът се снабдява с изпълнителен лист, а в хипотезата на цедиране на вземането – бързо и ефективно уведомяване на длъжника за цедирането на задължението му.

Според публикуваното от Европейската комисия Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2017 г. (достъпно на http://ec.europa.eu/newsroom/just/document.cfm?action=display&doc_id=43918 - The 2017 EU justice scoreboard), в което се прави сравнителен преглед на ефикасността, качеството и независимостта на правосъдните системи на държавите членки на ЕС, няма данни за средната продължителност на исковите производства по граждански и търговски спорове за България. Поради липсата на информация, България е класирана на последните места в поместените графики, след държави, в които средната продължителност на исковото производство само на първа инстанция е повече от 1000 дни.

Въпреки липсата на официални данни, практиката в България показва, че само за решаване на делата на първа инстанция обикновено са необходими 2,5-3 години, а за приключване на спора на всички инстанции срокът средно варира между 5-6 години. Към тази неефективност на съдебната система и дългите срокове за снабдяване с

изпълнителен титул, трябва да се добави и сравнително бавното провеждане на публични продани в изпълнителното производство, поради евентуални обжалвания от страна на длъжника и трети заинтересовани лица. При обжалване на действията на частния съдебен изпълнител, обикновено влизане в сила на постановлението само по една публична продан отнема средно 1,5-2 години, а при необходимост от провеждане на следващи продани процесът значително се удължава.

Още повече следва да се вземе под внимание и неминуемото увеличаване на съдебните процеси, което ще настъпи с оглед на въвежданите със законопроекта промени: от една страна – инициирани от страна на кредиторите съдебни действия, а от друга – множество жалби и възражения от страна на длъжниците с оглед неясните разпоредби на предлаганите промени. Всичко това допълнително ще натовари и забави администрирането на съдебните процеси от страна на съда.

Сериозно затруднение за бързото протичане на процеса в хипотезата на цедиране на задължението на длъжника, т.е. настъпило частно правоприемство на страната на кредитора, представлява и проблемът с уведомяването на длъжника за извършеното прехвърляне на задължението му.

Съществени са проблемите, свързани с невъзможността на кредитора по прехвърлени вземания да уведоми длъжника, поради причини, които са извън разумната длъжима грижа на кредитора. Длъжниците почти никога не уведомяват кредитора при смяна на адреса си, който са посочили за такъв, на който да им бъде изпращана кореспонденция във връзка със задължението им, макар да са поели такова задължение в сключения с кредитора договор. Това недобросъвестно поведение, мотивирано от желание за укриване и злоупотреба с процесуални права, в комбинация с липсата на ефективен контрол по приложението на чл. 90, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация и предвиденото там задължение на всяко физическо лице да заяви своите актуални постоянен и настоящ адреси, води на практика до възможната хипотеза новият кредитор да не уведоми длъжника въпреки положените усилия, а поради бавността на процеса и практическите спънки пред него, 10-годишния срок ще изтече, което ще е санкция за един добросъвестен кредитор, а за длъжника ще е налице полза от недобросъвестното му поведение.

В тази връзка следва да се предвиди, че всяка кореспонденция, изпратена от кредитора на последния посочен/деклариран от длъжника адрес, ще се счита за надлежно връчена, макар длъжникът да е променил адреса си, без да е уведомил за това кредитора.

В заключение, видно от изложените по-горе фактически и правни доводи, законопроектите за изменение на чл. 112 от Закона за задълженията и договорите и чл. 417 ГПК, са в противоречие с Конституцията на Република България и европейското право, а ако те засегнат и вече възникнали вземания срещу физически лица ще доведат да изключително неблагоприятни икономически последици за България поради потенциалната възможност за големи по стойност искове за обезщетяване на вредите на инвеститорите. Дори, ако планираните изменения на закона се отнесат само към бъдещи вземания и по договорите за кредит с физически лица, които тепърва ще бъдат сключени, това ще завиши значително цената на услугата в кредитирането и ще се отрази на планирането на

риска и коефициентите на капиталова адекватност на всички банки и кредитни институции в страната.

С оглед на гореизложеното е видно, че могат да бъдат изразени основателни опасения в посока на това, че новият институт, въвеждането на който се предвижда в законопроекти със сигнатура №754-01-12/30.05.2017 г. и № 754-01-34/04.07.2017г., противоречи на правните принципи на българското и европейското право, ограничава неоснователно правата на кредиторите, като ги поставя в изключително неравностойна ситуация. С предложените промени се създават условия за злоупотреби от недобросъвестни и неизправни длъжници.

Въпреки това, законопроектите могат да послужат като добра основа за ползотворна дискусия, в която представители на всеки от членовете на Асоциацията на колекторските агенции в България с радост биха взели участие.

Предвид гореизложеното, нашата категорична позиция е, че така внесените законопроекти трябва да претърпят сериозни промени, преди да бъдат окончателно приети.

С настоящото становище изразяваме и желанието си да бъдем включени и да участваме активно като заинтересована страна, засегната от промените, които се предвиждат, в общественото обсъждане на проектозаконите между първо и второ четене.

С уважение,

Райна Миткова-Тодорова
Председател
Асоциация на колекторските агенции в България